

Hämeen Naisvoimistelijat ry

Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 2021-22

1. Toiminnan järjestämisen lähtökohdat

Hämeen Naisvoimistelijoiden järjestämä aamu- ja iltapäivätoiminta on lakisääteistä toimintaa, joka pohjautuu perusopetuslakiin, opetushallituksen laatimiin perusteisiin ja Tampereen kaupungin laatimaan iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaan. Perusopetuslakiin vuonna 2004 tehdyn muutoksen perusteella kunnille voidaan maksaa valtionosuutta koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseksi. Laki ei kuitenkaan velvoita kuntia järjestämään toimintaa, ja toimintaa järjestäessään kunta voi itse päättää sen laajuudesta. Lapsille toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista. Aamu- ja iltapäivätoiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se on lapsen vapaa-aikaa ja sijoittuu ennen ja jälkeen koulupäivän. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tarkoitus on eheyttää lapsen päivää. Toiminta tukee lapsen, kodin ja koulun välistä kasvatustyötä sekä ennaltaehkäisee lapsen yksinäisyyttä ja siihen liittyviä riskitekijöitä.

2. Taustaorganisaatio

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinoinnista vastaa Tampereella päivähoidon asiakaspalveluyksikkö. Palveluntuottajina toimivat 1) kaupungin perusopetus ja 2) yksityiset palveluntuottajat, joihin me kuulumme. Asiakaspalveluyksikön aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattoreita on kolme ja heidän kanssaan toimimme tiiviissä yhteistyössä. He valvovat ja ohjaavat toimintaamme käytännössä. Päivähoidon asiakaspalveluyksikkö organisoii paikkojen haun ja ohjaa hakemukset palveluntuottajille ja tukee heitä avustuksin.

2. Toiminta-ajatus

Aamu- ja iltapäivätoimintamme perustuu lapsilähtöisyyteen. Lapsilähtöisessä ajattelussa keskiössä on lapsi ja hänen yksilöllisyytensä: temperamentti, kasvu ja kehitys (psykkinen, sosiaalinen, fyysinen).

3. Tavoitteet

Tavoitteenamme on lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Painopisteenämme on päivittäinen liikunta, tunne- ja sosiaalisten taitojen kehittäminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy. Toimintaa ohjaa selkeä päivä- ja viikkostrukturi, jonka tehtävänä on luoda lapselle turvallisuuden tunnetta. Päiväohjelma sisältää vapaata leikkiä, leikkiparit tai ryhmät, ohjatun tuokion, välipalan, ulkoilua sekä ohjattua tai omaehtoista liikuntaa. Erilaiset tapahtumat ja retket luovat vaihtelua arkeen.

3.1. Tunne-elämän ja sosiaalisten taitojen kehityksen tukeminen sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisy

a) Tunne-elämä

Lasta ohjataan tunteiden tunnistamisessa ja hallinnassa. Yhdessä etsitään rakentavia tapoja toimia haastavissa tunnetiloissa. Toimintatapoina käytetään: keskustelua (lapsi-ohjaaja, lapsi-vanhempi-ohjaaja) aktiivista kuuntelua ja omatoiminnanohjauksen passia.

b) Sosiaaliset taidot ja syrjäytymisen ehkäisy

Lasten kanssa harjoitellaan yhdessä toimimista, jotta leikit sujuvat ja jokainen voi kokea kuuluvansa ryhmään. Lapsi oppii kuuntelemaan toisia, kertomaan omia ajatuksia, ymmärtämään muiden mielipiteitä, neuvottelemaan ja keskustelemaan - syntyy kunnioitusta ja arvostusta. Toimintatapoina käytetään: saapumispiiriä, keskustelua (lapsi-ohjaaja, lapsi-lapsi-ohjaaja, lapsi-vanhempi-ohjaaja) leikkiryhmiä, ”peukutusta.”

3.2. Eettisen kasvun tukeminen

Lasta ohjataan ottamaan vastuu omasta käyttäytymisestään ja teoistaan sekä niiden aiheuttamista seurauksista. Lapselle asetetaan selkeät rajat, jotta hän tietää, että mikä on sallittua ja mikä ei. Hänestä välitetään, kun hänen tekemisistään ollaan kiinnostuneita. Toimintatapoina käytetään: keskustelua (lapsi–ohjaaja, lapsi–vanhempi–ohjaaja), yhteisiä pelisääntöjä, rentoutumista ja omantoiminnanohjauksen passia. Lapsi oppii: - ottamaan vastuun omasta hyvinvoinnistaan (lepo, uni, ravinto, puhtaus, liikunta ja ulkoilu) - ottamaan vastuun toisten hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista - oman käyttäytymisen aiheuttamat seuraukset ja tunteet sekä itselle että toisille - ryhmän toimintaan liittyvät sopimukset ja annetut ohjeet ja niiden noudattamisen

3.3. Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy Lapselle ollaan läsnä ja häntä kuunnellaan ja kuullaan. Hänet otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Lasta kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti, jokaisen yksilöllisyys ja perheiden kasvatuseriaatteen huomioiden. Lapsen ajattelua arvostetaan ja hänelle annetaan mahdollisuus toteuttaa itseään – kasvaa itsensä näköiseksi. Toimintatapoina käytetään: lapseen tutustumista keskustellen ja havainnoiden, saapumispiiriä, vapaata leikkiä ja lasten tekemiä esityksiä ja ohjelmanumeroita. Lapsi oppii: - hyväksymään itsensä ja toiset - tunnistamaan omat vahvuutensa ja heikkoutensa - ymmärtämään ja hyväksymään erilaisuutta - työskentelemään kaikkien kanssa - ottamaan kaikki mukaan leikkiin ja peliin - ymmärtämään aikuisen ja lapsen roolien eron

3.4. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Toiminnan tavoitteena on luoda avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutussuhde kodin ja koulun kanssa ja näin tukea lapsen kasvua ja kasvatustyötä. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen ryhmän jäsenenä. Toimintatapoina käytetään: vanhempainiltaa, avoimia ovia, tiedottamista sähköpostitse ja puhelimitse.

4. Toiminnan järjestäminen ja käytäntö

4.1. Paikka ja tilat

Irjalan toimipiste sijaitsee osoitteessa Irjalankuja 4, 33560 Tampere. Toimitilana käytetään juhla- ja kokouskäyttöön tarkoitettua viehättävää vanhaa makasiinirakennusta, jonka omistaa Tampereen kaupunki. Makasiinin ylläpidosta ja vuokrauksesta vastaa Irjalan omakotiyhdistys. Käytössämme on iso sali, jossa on mahdollisuus liikkuu, leikkiä ja pelata. Yksi pienempi huone, jossa lähinnä askarrellaan ja sitten suuri ruokasali, jossa välipalan lisäksi pelataan pelejä ja piirrellään. Ulkoiluun tarkoitettu alue on monipuolinen. Pihapiiristä löytyy metsikköä, seikkailuun ja majojen rakentamiseen, sekä tasaista kenttätilaa pelailuun ja leikkeihin ja kiipeilytelineet. Tämän lisäksi käymme liikkumassa ja leikkimässä myös läheisessä puistossa. Takahuhdin koulun ja ilttiksen välimatka on vajaa kilometri. Tämän vuoksi ohjaajat vievät ja hakevat ekaluokkalaiset sekä tokaluokkalaiset koulusta syyskuun ajan. Tammikuussa suurin osa lapsista aloittaa koulunkäynnin uudessa Irjalan koulussa, joka sijaitsee viereisellä tontilla. Kuljetus jää pois syksystä 2019.

4.2. Lapsimäärä

Irjalan toimipisteessä on yhteensä 35 lasta, joista 23 on ekaluokkalaisia ja 12 tokaluokkalaisia. Lapsimäärä vaihtelee ja elää koko ajan.

4.3. Henkilökunta

Toimipisteissämme työskentelee 3-4 työntekijää: - Vastaavaohjaaja, joka on kokopäiväinen. - Yksi osa-aikainen - Kaksi tuntityöntekijää Toimipisteessä työskentelee yksi vakituinen ohjaaja. Henkilöstön sopivuus lasten kanssa työskentelyyn on varmistettu tarkastamalla lain määräämä rikosrekisteri. Tavoitteena on

työyhteisö, jossa jokainen voi käyttää hyväkseen omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan. Työhyvinvointi on tulevan vuoden yhtenä kantavana teemana. Jokainen työntekijä on arvokas. Toimintatavat: Toimipistekohtaiset päivänavaus palaverit, kuukausipalaverit, henkilökohtaiset palaverit esimiehen kanssa n. kerran kk:ssa, kehityskeskustelut kerran lukukaudessa, kauden suunnittelupäivät kaksi kertaa lukuvuodessa, kauden yhteenvetopäivät kaksi kertaa lukuvuodessa.

4.4. Toiminta-aika ja lomat

Iltapäivätoimintaa järjestetään lukuvuoden kaikkina koulupäivinä ma-pe klo 12-17. Aamupäivätoiminta on avoinna tarvittaessa Irtalassa ma-pe 8-10. Toimintaa ei ole koulun loma-aikoina, ellei toisin sovita. Jos kesätoimintaa tullaan tarjoamaan, siitä ilmoitetaan erikseen.

4.5. Päiväjärjestys

Päivät rakentuvat strukturoidusti koulun työjärjestys huomioon ottaen. Päiväohjelma rakennetaan selkeäksi ja sama rytmi toistuu viikoittain. Jokaiseen päivään kuuluu välipala, ulkoilua ja mahdollisuus vapaaseen leikkiin, kädentaitoihin ja liikkumiseen. Järjestämme muutamia lasten toiveiden mukaisia yksittäisiä tapahtumia ja retkiä. Oleellista on, että ohjelma elää lasten jaksamisen, sään ja muiden ulkopuolisten tekijöiden mukaan.

4.6. Asiakasmaksut

Vanhemmat maksavat kuukausimaksun, joka valitaan hoidon tarpeen mukaan. 1-3h 70€, 3-4,5h 120€ tai 4,5-6h 140 . Näistä maksuista sovitaan vanhempien kanssa tehtävässä palvelusopimuksessa ennen toiminnan alkua.

5. Tiedonkulku ja yhteistyö

Iltapäivätoiminta on perusopetuslain alaista toimintaa, joten henkilökuntaa koskevat samat salassapitosäädökset kuin kaikkia perusopetuksen piirissä työskenteleviä. Huoltajien lupa tiedonkulkuun ja yhteistyöhön varmistetaan esitietolomakkeessa. Yhteistyön tavoitteena on aina lapsen etu, turvallisuus ja ongelmien ehkäisy.

5.1. Koulu ja iltapäivätoiminta

Koulun kanssa tapahtuvaa tiedottamista ja yhteistyötä tulee kehittää. Uusia toimintatapoja tulee miettiä aktiivisesti. Irtjalan koulun valmistuttua haemme mahdollisuutta käyttää koulun tiloja esim. liikuntasalia. Toimintatavat: sähköpostit, keskustelut henkilökohtaisesti mahdollisuuksien mukaan. Ohjaajien vierailut luokissa, joissa lapset ovat kerran lukuvuoden aikana. Käymme kerran lukuvuodessa esittelemässä toimintaamme Takahuhdin koululla. Näytämme vanhemmille esittelyvideon toiminnastamme, joka löytyy nettisivuiltamme. He voivat seurata esitystä omasta älypuhelimesta tai yhteisesti videotykin kautta.

5.2. Koti ja iltapäivätoiminta

Vanhempien kanssa pyritään rakentamaan vuorovaikutuksellinen ja luottamuksellinen yhteistyö.

Toimintatavat: tiedotetaan sähköisesti ilttiksen toiminnasta sekä tulevista tapahtumista ja ohjelmasta. Toiminnan alussa järjestetään vanhempainilta, joka on toiminnallinen. Illan tarkoitus käydä läpi koko iltapäivä, mitä kerhossa tehdään. Tämä toteutetaan vanhempien ja lasten kanssa yhdessä. Pidetään avoimet ovet -tapahtuma joulun alla. Tarvittaessa järjestetään vanhempainvartit kaikille perheille. Vanhemmat tiedottavat toimipisteiden puhelimeen lapsen sairastumiset, aikataulun muutokset ja kaiken mikä liittyy lapsen arjen sujuvuuteen.

5.3. Muu yhteistyö

Tampereen kaupunki koordinoi ja valvoo lakisääteistä iltapäivätoimintaa ja tekee päätökset palvelujen tuottajien kanssa. Irjalan toimipisteen vastuuhjaaja osallistuu kaupungin järjestämiin tiedotus- ja koulutustilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan.

6. Vakuutukset

Lapset on vakuutettu ryhmätapaturmavakuutuksella toiminta-aikana ja siihen liittyvien välittömien matkojen aikana. Lasten tulee siirtyä iltapäivätoimintaan välittömästi koulutyön päätyttyä. Toimipisteiden sääntöjen noudattaminen on ehtona vakuutukselle. Emme vastaa lasten henkilökohtaisesta omaisuudesta, kuten kännyköistä ym. Ohjaajat on vakuutettu ammattihenkilön vastuuvakuutuksella. Irjalan toimitila on vakuutettu vastuuvakuutuksella.

7. Välipala

Välipala on tarkoitettu lounaan ja päivällisen väliseksi ateriaksi. Tarjottava välipala on monipuolinen. Se sisältää juoman, leivän, leikkeleen tai juuston, hedelmän tai kasviksen. Ruokailuhetki on yhdessäolon hetki, jolloin keskustellaan lasten kuulumisista ja tiedotetaan yhteisistä asioista sekä opetellaan hyviä pöytä tapoja ja sosiaalista käyttäytymistä.

8. Kriisit ja pelastussuunnitelma

Tulipalon varalta iltapäivätoiminnan tiloissa on esillä poistumissuunnitelma. Siinä näkyvät hätäpoistumistie sekä varapoistumistiet ja kokoontumispaikka. Poistumistiet ja ohjeet ovat selkeästi näkyvillä toimipisteen tiloissa. Ilttiksessä on asianmukaiset ensiapuvälineet, sekä pienempi retkipakkaus, joka on mukana, mikäli ryhmä poistuu pihapiiristä tai kun ohjaaja on yksin lasten kanssa ulkoilemassa. Kiireettömissä tapaturmatilanteissa lapselle annetaan tarvittava ensiapu, jonka jälkeen tiedotetaan huoltajille. Kiireellisissä tapauksissa annetaan hätäensiapu, soitetaan huoltajille ja tarvittaessa ambulanssi. Lasten lääkärikäynnit pyritään hoitamaan vanhempien kanssa. Iltapäiväkerhon ohjaaja ei vastaa lapsen kuljettamisesta hoitoon. Iltapäivätoimintaa voi kohdata myös erilaiset henkiset kriisit, kuten maailmanlaajuiset katastrofit, yllättävät vakavat tapaturmat, sairaudet tai kuolemantapaukset. Nämä käsitellään yhteistyössä koulun oppilashuollon asiantuntijoiden ja perheiden kanssa koulun kriisisuunnitelman mukaisesti. Vakavat ongelmatilanteet, kuten kiusaamiset ja sosiaaliset vaikeudet käsitellään huoltajien kanssa. Yhteistyöstä opettajan ja oppilashuollon kanssa sovitaan aina huoltajien kanssa.

Ohessa liitteet, joissa tarkemmin molempien toimipisteiden omat suunnitelmat.

Turvallisuussuunnitelma

Tapahtuma

Hämeen Naisvoimistelijat ry järjestävät aamu- ja iltapäivätoimintaa Irjalan makasiinilla.

Tapahtumapaikka

Irjalan makasiini 4 c, 33560 Tampere Ajankohta Lukuvuosi 9.8.2018-1.6.2019

Vastuuhenkilöt

Sari Halme Puh: 045 891 9457

Riskitekijät

Onnettomuudet ja tapaturmat

Ohjaajilta löytyy ensimmäisen (EA1) tai toisen asteen (EA2) ensiaputaidot. Makasiinin siivouskomerosta löytyy ensiaputarvikkeet ja iltapäivätoiminnalla on myös oma ensiapulaukku ohjaajien kaapissa.

Tulipalo

Makasiinin sisätiloista löytyy yleisohjeita palon sattuessa, kaasui- tai säteilyvaaratilanteissa. Eteisestä löytyy kaksi palosammutinta ja keittiöstä sammutuspeite. Varauloskäynnit ovat etuoven lisäksi makasiinin kummassakin salissa, jotka ovat merkattu hätäuloskäynti-merkeillä. Poistumisreitti Makasiinin etupihalla on iso ja avoin parkkipaikka, joka on hätätilanteen sattuessa kokoontumispaikka.

Asiakkaat

Irjalan iltapäiväkerhossa on 35 kerholaista.